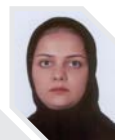

الکترونیک شدن دستگاه قضایی در پرتو مؤلفه‌های حکمرانی خوب

سالم‌سازی فرایند به‌وسیله اعمال هم‌زمان و هماهنگ اصلاحاتی مانند شفاف‌سازی فرایندها، پاسخگویی و مسئولیت‌پذیری عاملان، تأکید بر لزوم حرکت در چارچوب وفاق، قانون و رعایت موازین حقوق بشری، صحت نتیجه را تضمین می‌کند.

طبق آنچه در پورتال قوه قضاییه انعکاس یافته است، سیاست‌های توسعه قضایی را به دو قسمت سیاست‌گذاری کلان و بلندمدت و سازمان‌دهی‌های کوتاه‌مدت تقسیم کرده‌اند و در سیاست‌گذاری بلندمدت مربوط به تشریفات آیین دادرسی در پی استفاده از تجارب دیگر کشورها و دیگر نظام‌های حقوقی هستند. بدیهی است که تجارب مردمی با شرایط فرهنگی و اجتماعی متفاوت الزاماً منجر به اصلاح در نهاد قضایی ایران نخواهد شد. نظر به اینکه اصول کلی حکمرانی خوب قابل

■ سامانه رحمتی فر

کارشناس ارشد حقوق بشر دانشگاه شهید بهشتی

مانعی در برابر مقابله با فساد در دیگر ارکان حکومت و بخش خصوصی است؛ به عبارت دیگر فسادآلود بودن این نهاد، عامل بازتولید و حتی تولید فساد در جامعه و دولت است.

به منظور اصلاح فرایندهای اداری در روش الکترونیک شدن روال‌های حضوری و اعمال مؤلفه‌های حکمرانی خوب را می‌توان پیشنهاد داد. الکترونیک شدن یا مجازی کردن روابط از برخوردهای چهره به چهره می‌کاهد و موقعیت‌های فسادآلود را به حداقل می‌رساند. حکمرانی خوب به‌عنوان الگویی با قابلیت بومی‌سازی از طریق

پیشرفت دانش فناوری اطلاعات و ارتباطات و ورود آن به عرصه تعاملات دولت منجر به شکل‌گیری مفهوم دولت الکترونیک شده است. در این راستا دستگاه قضا به دلیل جایگاهش در تحقق، حفظ و ترویج حقوق بشر و همچنین به دلیل داشتن بیشترین امکان نقض حقوق شهروندان، اهمیت ویژه‌ای دارد و تنها تغییری قابل پیشنهاد و اعمال است که به رابطه شهروند و این نهاد بهبود بخشد. مقاله حاضر به بررسی چگونگی تأثیر فناوری اطلاعات به دستگاه قضایی و تأثیرات مثبت و منفی آن بر کیفیت فرایندهای قضایی در پرتو الگوی حکمرانی خوب می‌پردازد.

یکی از مهم‌ترین معضلات پیش روی نهادهای قضایی، رسوخ فساد مالی است که در نتیجه ساختار غیرشفاف، غیراستاندارد و پاسخگویی پایین شکل می‌گیرد. فساد در دستگاه قضایی علاوه بر اینکه کار ویژه آن یعنی تحقق عدالت را مختل می‌سازد،